

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudkyní JUDr. Petrou Venclovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **Ing. L. M.**
zastoupený advokátem JUDr. Luděkem Lisse, Ph.D. LL.M.
sídlem Jablonského 640/2, 170 00 Praha 7

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, IČO: 00006963
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 9. 2024, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 4. 9. 2024, č. j. X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná Česká správa sociálního zabezpečení je povinna zaplatit žalobci náklady řízení k rukám jeho zástupce JUDr. Luděka Lisse, Ph.D. LL.M., advokáta, ve výši 12 068 Kč, a to ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím žalované uvedeným ve výroku tohoto rozsudku byly podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), a podle § 88 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „ZOPSZ“), zamítnuty námitky žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí ze dne 2. 5. 2024, č. j. X, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobci odňat invalidní důchod podle § 56 odst. 1 písm. a) a § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť podle posudku Institutu posuzování zdravotního stavu ze dne 4. 4. 2024 žalobce již není invalidní. Podle uvedeného posudku poklesla pracovní schopnost žalobce z důvodu jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 30 %, tedy již nesplňuje podmínky pro přiznání invalidního důchodu.
2. Žalobce napadl rozhodnutí žalované včasnou žalobou podanou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Žalobce má za to, že žalovaná nesprávně vyhodnotila výši poklesu jeho pracovní schopnosti. Jeho zdravotní stav nelze klasifikovat jako *uspokojivě stabilizovaný*. Od posledního posouzení, tj. od roku 2021, se jeho zdravotní stav nezlepšil. Žalobce dále namítl, že v řízení nebyly zohledněny jeho další zdravotní omezení (ztráta sleziny). Zdůraznil však, že souhlasí s procentním navýšením míry poklesu pracovní schopnosti o 10 % podle § 3 odst. 2 vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Žalobce k žalobě přiložil řadu lékařských zpráv a znalecký posudek, jehož předmětem bylo *odškodnění ztížení společenského uplatnění* ze dne 28. 7. 2024. Pro účely přezkoumání svého zdravotního stavu navrhl vypracování nového znaleckého posudku v oboru lékařství.
3. Na základě výše uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud žalované rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.
4. Žalovaná ve vyjádření k žalobě setrvala na závěrech obsažených v odůvodnění napadeného rozhodnutí a zároveň navrhla přezkoumání zdravotního stavu žalobce posudkovou komisí MPSV ČR (dále jen „PK MPSV“) podle § 4 odst. 2 ZOPSZ. Doplnila, že nelze přihlídnout ke zdravotní dokumentaci datované po datu vydání napadeného rozhodnutí, neboť předmětem sporu je zjištění, zda k datu vydání napadeného rozhodnutí odpovídal zdravotní stav žalobce některému ze tří stupňů invalidity podle ustanovení § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění.
5. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle právního a skutkového stavu k datu vydání napadeného rozhodnutí podle § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
6. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že na základě kontrolní lékařské prohlídky žalobce byl dne 4. 4. 2024 vypracován posudek Institutu posuzování zdravotního stavu, zpracovaný na základě § 8 odst. 1 písm. a) a odst. 4 ZOPSZ. Uvedený posudek, který byl podkladem prvostupňového rozhodnutí, stanovil za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti zdravotní postižení uvedené v kapitole XI. (postižení trávicí soustavy), oddílu C (postižení tenkého střeva a kolorekta), položce 4 (idiopatické střevní záněty), písm. a) [stavy uspokojivě stabilizované] přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu byla uvedeným posudkem o invaliditě určena ve

výši 20 %, následně byla ve smyslu § 3 odst. 2 uvedené vyhlášky zvýšena o 10 %, tedy na celkových 30 %. Zdravotní stav žalobce podle tohoto posudku tak neodpovídal žádnému stupni invalidity.

7. V rámci řízení o námitkách proti prvostupňovému rozhodnutí bylo posudkem Institutu posuzování zdravotního stavu, který byl vypracován dne 9. 8. 2024 na základě § 8 odst. 1 písm. a) a odst. 7 ZOPSZ, za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce stanoveno zdravotní postižení uvedené v kapitole XI., oddílu C, položce 4, písm. b) [středně těžké formy] přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu byla uvedeným posudkem o invaliditě určena ve výši 30 %. Ani podle tohoto posudku tak zdravotní stav žalobce neodpovídal žádnému stupni invalidity.
8. Soud provedl při jednání dne 4. 6. 2025 důkaz posudkem zdravotního stavu žalobce, který byl vypracován v souladu s § 4 odst. 2 ZOPSZ dne 27. 2. 2025 posudkovou komisí MPSV ČR, pracoviště v Hradci Králové, v níž jako odborný lékař zasedal doc. MUDr. V. K., CSc., s odborností interní lékařství, což odpovídá rozhodujícímu zdravotnímu postižení žalobce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce PK MPSV považuje idiopatickou proktokolitidu v dlouhodobé léčbě. Toto zdravotní postižení PK MPSV zařadila do kapitoly XI., oddílu C, položky 4, písm. b) [středně těžké formy] přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity a míru poklesu pracovní schopnosti žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu určila ve výši 35 %. Střední hranici procentního rozpětí PK MPSV zvolila vzhledem k funkčnímu postižení při základní diagnóze. Další zdravotní postižení podle PK MPSV nezpůsobují samostatně větší pokles pracovní schopnosti než rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce. Zdravotní postižení není takového stupně závažnosti a rozsahu, aby odůvodňovalo hodnocení podle položky 4 písm. c) uvedené kapitoly přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, neboť se nejedná o těžkou formu onemocnění s komplikacemi střevními, mimostřevními a nutričními.
9. Podle § 3 správního řádu: *Nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.*
10. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění: *Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*
11. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění: *Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*
 - a) *nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
 - b) *nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
 - c) *nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*
12. Jak plyne z konstantní judikatury, např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Ads 23/2018-37 (rozsudky NSS jsou dostupné na www.nssoud.cz): „[p]osuzování míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity je otázkou odbornou, medicínskou, a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám.“

13. Podle § 4 odst. 2 ZOPSZ jsou v přezkumném soudním řízení k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob povolány posudkové komise. V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75).
14. Správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, správní soud v řízení o správní žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity a změny jejího stupně ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise, o nějž se opírá správní rozhodnutí, je úplný a přesvědčivý (test úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku), případně zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (srov. např. rozsudek NSS ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20).
15. Posudek PK MPSV soud hodnotí jako úplný, přesvědčivý, řádně odůvodněný, splňuje veškeré náležitosti dané zákonem, a proto z něj při rozhodování vycházel. Posudek PK MPSV vychází z dostatečného množství lékařských nálezů, posudková komise byla řádně obsazena, neboť v ní zasedal lékař s odborností interního lékařství, což odpovídá rozhodujícímu zdravotnímu postižení žalobce. V průběhu jednání PK MPVS byl také žalobce přešetřen odborným lékařem. Soud tak považuje za prokázané, že žalovaná ve správním řízení nezjistila přesně a úplně skutečný stav věci, když při stanovení míry poklesu pracovní schopnosti žalobce podhodnotila jeho zdravotní stav. U žalobce se k datu vydání žalovaného rozhodnutí jednalo o invaliditu prvního stupně, neboť jeho pracovní schopnost poklesla o 35 %. Žalovaná nenaplnila § 3 správního řádu a dopustila se tak vady řízení. Pro úplnost krajský soud dodává, že s lékařskými nálezy přiloženými k žalobě se PK MPSV vypořádala ve svém posudku.
16. Vzhledem k tomu, že správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává a nenahrazuje tak činnost lékařů, nemá s ohledem na výše uvedené důvod jakkoli zpochybňovat závěry PK MPSV. Krajský soud proto žalované rozhodnutí podle § 78 odst. 1, 4 s. ř. s. pro vady řízení zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. V dalším řízení je žalovaná ve smyslu § 78 odst. 5 s. ř. s. vázána právním názorem soudu vysloveným ohledně stupně invalidity žalobce, včetně příslušného zákonného zařazení zdravotního postižení žalobce a procentuálního ohodnocení míry poklesu jeho pracovní schopnosti ve smyslu přílohy vyhlášky o posuzování invalidity, jak je uvedeno shora. V dané věci proto bude žalovaná v dalším řízení vycházet z posudku PK MPSV, pracoviště v Hradci Králové, ze dne 27. 2. 2025.
17. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle zásady úspěchu ve věci podle § 60 odst. 1 s. ř. s. a žalované uložil povinnost nahradit žalobci účelně vynaložené náklady soudního řízení, tj. náklady právního zastoupení žalobce podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen „advokátní tarif“). Náklady právního zastoupení představuje odměna právního zástupce žalobce za 3 úkony právní služby, konkrétně příprava a převzetí zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. a), sepis žaloby podle § 11 odst. 1 písm. d) a účast na soudním jednání podle § 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu. Ve věci byly dva úkony právní služby (včetně příslušné náhrady hotových výdajů) realizovány za účinnosti advokátního tarifu k datu do 31. 12. 2024. Jeden úkon právní služby pak byl realizován ve znění účinném od 1. 1. 2025, což se promítá do stanovení jeho výše (srov. § 15 advokátního tarifu ve znění účinném od 1. 1. 2025). Odměna právního zástupce žalobce za přípravu a převzetí zastoupení a sepis žaloby činí 2 x 1 000 Kč a 2 x 300 Kč (srov. § 7 bod

3., § 9 odst. 2, § 13 odst. 4 advokátního tarifu, ve znění do 31. 12. 2024), odměna za účast na jednání soudu činí 4 620 Kč a 450 Kč (srov. § 7 bod 5, § 9 odst. 5, § 13 odst. 4, ve znění advokátního tarifu účinném od 1. 1. 2025), celkem tedy 7 670 Kč.

18. Dále byla žalobci přiznána náhrada promeškaného času jeho právního zástupce za cestu k jednání soudu a zpět do sídla advokáta za celkem šest půlhodin po 150 Kč, celkem tedy ve výši 900 Kč (§ 14 odst. 1, 3 advokátního tarifu). Dále bylo přiznáno cestovné dle vyúčtování právního zástupce žalobce za cestu osobním automobilem k jednání soudu a zpět do sídla advokáta, a to dne 4. 6. 2025 (2x 121 km, průměrná spotřeba vozidla Ford Focus 6,4 l/100 km, při ceně pohonných hmot 35,80 Kč/l, včetně amortizace vozidla) celkem ve výši 1 403,60 Kč.
19. Protože je právní zástupce žalobců plátcem DPH, takto přiznané náklady řízení ve výši 9973,60 Kč se zvyšují o 21 % DPH, celkově tedy soud přiznal žalobci náklady právního zastoupení proti žalovanému ve výši 12 068 Kč.
20. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení k rukám jeho právního zástupce podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. Soud k náhradě nákladů řízení stanovil přiměřenou lhůtu k plnění v délce 30 dnů podle § 160 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům řízení.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 4. června 2025

JUDr. Petra Venclová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně